

Kunnaneläinlääkärin tarjoamat palvelut Vantaalla 1.1.2026 alkaen, eläinlääkintähuoltolaki 285/2023 luku 3 / SP

VD/5643/11.02.06.00/2025

SP/KH/JP

Eläinlääkintähuoltolaki on uudistunut, ja uusi laki tulee voimaan 1.1.2026. Esitetään muutoksia kunnaneläinlääkärin tarjoamiin palveluihin Vantaalla.

NYKYTILANNE

Voimassa olevassa eläinlääkintähuoltolain 765/2009 mukaan kunnan on järjestettävä alueellaan peruseläinlääkäripalvelut ja kiireellinen eläinlääkäripalvelu kaikkina vuorokauden aikoina kaikille eläinlajeille. Lisäksi kunnan on järjestettävä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta (eläinsuojelu).

Voimassa olevassa eläinlääkintähuoltolaissa peruseläinlääkäripalveluilla tarkoitetaan eläinlääkärin perustutkinnossa opittavia palveluita, joita voidaan tuottaa tavanomaisissa vastaanottotiloissa tai eläimen kotitilalla. Vantaan kaupunki on järjestänyt palvelut kaupungin omalla pieneläinvastaanotolla. Suureläimille palvelut on järjestetty yhteistyössä Porvoon alueen kanssa potilaita vaihtaen vuodesta 2016 alkaen (suureläimet hoitaa Porvoon alue ympäri vuorokauden, ja Vantaalla hoidetaan Porvoon alueen kiireellisiä potilaita virka-ajan ulkopuolella).

1.1.2026 SÄÄDETYT TEHTÄVÄT

Uudessa 1.1.2026 voimaan tulevassa eläinlääkintähuoltolaissa kunnan vastuulle on säädetty yleisen edun kannalta välttämättömät eläinlääkäripalvelut, eläimistä saatavien elintarvikkeiden alkutuotannon terveydelliseen valvontaan, muuhun elintarvikkeiden turvallisuuden valvontaan, eläintenpidon terveydelliseen valvontaan, eläintautien vastustamiseen ja ennalta ehkäisemiseen sekä eläinsuojeluun liittyvät tehtävät.

Eläinlääkintähuoltolain 8 §:n mukaan yleisen edun kannalta välttämättömiä eläinlääkäripalveluita ovat

- 1) yleistutkimus ja terveydentilan arviointi eläinten terveyden todentamiseksi;
- 2) kissojen ja koirien tunnistusmerkintä;
- 3) eläinterveyskäynnit, joista säädetään tarttuvista eläintaudeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta ("eläinterveyssäännöstö") annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 25 artiklassa, sekä elintarviketuotantoa varten pidettävien eläinten pitopaikoissa tehtävät terveydenhuoltokäynnit ja terveydenhuoltosuunnitelmat;
- 4) rokotus;
- 5) loisten häätöön ja ehkäisyyn liittyvät toimenpiteet;
- 6) suun terveydenhuoltoon liittyvät välttämättömät perustoimenpiteet tai, jos se on toimenpiteen laajuus tai vaativuus huomioon ottaen tarkoituksenmukaista, jatkohoitoon lähettäminen;

- 7) sarvien ja sarven aiheiden poistaminen naudoilta ja vuohilta;
- 8) lisääntymiseen liittyvät tarkastukset ja tutkimukset sekä lisääntymisongelmien hoito elintarviketuotantoa varten pidettävälle naudoille, sioille, lampaille, vuohille ja poroille;
- 9) kastraatio naudalle, sialle, lampaalle, vuohelle, porolle, koiralle ja kissalle sekä sterilisaatio kissalle;
- 10) sairaan eläimen kliininen tutkimus ja hoitotarpeen arviointi, tavanomaisten näytteiden ottaminen ja pikatestaus tai toimittaminen laboratoriotutkimuksiin eläimen sairauden syyn selvittämiseksi sekä tarvittaessa eläimen lähettäminen jatkotutkimuksiin;
- 11) sairaalle elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettävälle eläimelle tarvittava hoito, jota on mahdollista antaa eläimen pitopaikassa, ja johon kuuluu myös nautaeläimen juoksutusmahaleikkaus;
- 12) perustasoinen ensiapuluonteinen hoito, jota tarvitaan muulle kuin 11 kohdassa tarkoitetulle eläimelle, johon kuuluvat ruoansulatuskanavan ja virtsateiden häiriöiden konservatiivinen hoito, tulehdus- ja kiputilojen hoito, sokin hoito, metabolisten häiriöiden hoito, haavojen ompelu, muu vastaava enintään vähäisiä kirurgisia toimenpiteitä sisältävä hoito, tavanomaisimpien pienten kotieläinten luunmurtumien immobilisaatio sekä hoitoon liittyvä välttämätön jatkokäsittely tai lääkehoito ja tarvittaessa eläimen lähettäminen jatkohoitoon;
- 13) synnytysapu, johon kuuluvat keisarileikkauksista nautojen, lampaiden, vuohien ja kissojen keisarileikkaus; ja
- 14) eläimen lopetus.

Kunkin järjestäjän järjestämisvastuun laajuus määräytyy alueellisten tarpeiden perusteella.

Järjestäjän tulee järjestää edellä luetellut palvelut ainakin elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettävälle eläimille. Lisäksi kaikille eläimille tulee järjestää niin sanottu kiireellinen eläinlääkäriapu sekä tarvittaessa eläimen lopetus eläinsuojelullisin perustein.

Muut palvelut kuuluvat järjestämisvastuuseen siltä osin, kuin niiden järjestäminen on tarpeen kyseisten palvelujen riittävän ja kohtuuhintaisen alueellisen saatavuuden sekä muiden eläinlääkintähuoltolaissa järjestäjälle säädettyjen tehtävien asianmukaisen hoidon turvaamiseksi.

Järjestämisvastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalvelujen mitoituksessa on otettava huomioon yksityisten eläinlääkäripalvelun tuottajien järjestäjän alueella tarjoamat palvelut.

PALVELUTARPEEN SELVITYS

Nautatiloja Vantaalla on tällä hetkellä yksi ja nautoja arviolta 90 kappaletta. Lammastiloja on kaksi ja lampaita arviolta 123 kappaletta. Munintakanaloita on yksi ja siipikarjaa arviolta 45 kappaletta. Hevostiloja on 42, ja hevosten määräksi on arvioitu 400 kappaletta. Lemmikkieläinten määräksi on arvioitu 31 250 kappaletta (1/8 väkiluvusta), joista valtaosa on koiria ja kissoja.

Uudenmaan ympäristöterveydenhuollon valvontayksiköt Helsinkiä lukuun ottamatta laativat yhteistyössä yksityisille eläinlääkäripalveluita tarjoaville yrityksille kyselyn heidän tarjoamistaan palveluista keväällä 2025. Vantaalta arviolta puolet yrityksistä vastasi. Yksikään yritys ei tuota

päivystyspalveluita suurelaimille pyhänä tai myöhään illalla ja yöllä. Pieneläimille palveluita on kattavasti saatavilla. Saatavilla olevat palvelut eivät kuitenkaan ole aiemman kokemuksen mukaan kaikille kuntalaisille saavutettavia. Näin ollen kunnallisille eläinlääkäripalveluille on tarve.

ASIAKASTYYTYVÄISYYSKYSELY

Vantaan kaupungin pieneläinvastaanotolle perustettiin alkuvuodesta 2024 asiakastyytyväisyyskysely. Pääosa asiakkaista on tyytyväisiä saamiinsa palveluihin. Kyselyssä toivotaan palveluiden laajentamista erityisesti hammaseläinlääkäripalveluiden osalta. Tätä toivetta ei 1.1.2026 voimaan tuleva eläinlääkintähuoltolaki mahdollista nykyisen toiminnan kaltaisena.

PERUSTELUT ESITETYLLE PALVELUTASOLLE

1.1.2026 voimaan tulevan eläinlääkintähuoltolain kunnan vastuulle säädetyn palvelukokonaisuuden toteuttaminen Vantaalla vaatii omana palveluna Porvoon alueen kanssa yhteistyössä toteutetut eläinlääkäripalvelut kaikille eläinlajeille.

Täydentäviä palveluita tarjotaan, koska kiireellistä eläinlääkäriapua tarjotessaan eläinlääkäri tarvitsee kokemusta erilaisista rutiininomaisista toimenpiteistä ja tautitapauksista. Vantaan kaupungin on myös pidettävä vetovoimansa henkilökuntaa hankittaessa. Uralla eteneminen ja työssä oppiminen on vetovoimatekijänä erittäin tärkeä. Myös kyky tehdä eettisesti kestäviä päätöksiä on tärkeää henkilökunnan pysyvyydelle.

Erityisesti kiireellistä eläinlääkäriapua annettaessa tulee vastaan tilanteita, joissa hoidon jatkuvuudella voidaan turvata eläimen henki tai parantaa ennustetta huomattavasti. Jos täydentäviä palveluita ei tarjota, voidaan tässä tilanteessa päätyä eläimen tarpeettomaan eutanasiaan.

Eläintautien vastustamiseen sekä eläinten hyvinvointiin liittyvissä virkatehtävissä on usein hyötyä eläinlajin sairauksien hoitamiseen ja terveydentilan arviointiin liittyvästä kokemuksesta. Palveluita tuotetaan alueella olevan yksityisen tarjonnan täydentäjänä sangen rajoitetuilla henkilöresursseilla.

Palvelut itse tuottamalla voi Vantaa päättää missä palvelupisteet sijaitsevat. Palveluiden hintojen kattotaso muodostuu kunta-alan työehtosopimuksessa syntyvästä kunnaneläinlääkäritaksasta ja kunnan päätöksestä eläinlääkintähuoltolain mukaisista maksuista.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 16.9.2025 § 10

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään,

- a) että Vantaan kaupunki järjestää eläinlääkintähuoltolain 8 §:n mukaiset palvelut pieneläimille itse. Suurelainten palvelut järjestetään yhteistyössä Porvoon alueen ympäristöterveydenhuollon kanssa,
- b) että Vantaan kaupunki voi järjestää täydentäviä palveluita, vastaanotolla käytössä olevien resurssien, vastaanoton varustetason ja eläinlääkäriin perustutkinnon antamien rajojen sisällä sekä päivystys- että ajanvarausaikana, jos se kyseiselle potilaalle on tapauksessa tarkoituksen mukaista, ja
- c) että päätös tulee voimaan 1.1.2026. Tämä päätös tulee kuntalain 143 §:n mukaan voimaan mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, ellei valitusviranomainen kiellä täytäntöönpanoa. Kyseessä ei ole tilanne, jossa täytäntöönpano tekisi valituksen hyödyttömäksi.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Ympäristökeskus

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

1. kaupungineläinlääkäri Kirsi Hiltunen, puh. 040 724 8590
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

3. kaupungineläinlääkäri Jaakko Peltomaa, puh. 050 318 1680
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)